Anul al 55-lea — 14 Pagini — EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } — 14 Pagini — Nr. 26 Joi 27 Ianuarie 1938 — P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 120.238/932

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" BUCUREȘTI

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful postal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Valorificarea avuțiilor publice

Oridecâteori s'a pus la noi chestiunea sporirii veniturilor publice pentru acoperirea unor nevoi noui ivite în viața statului nostru, miniștrii de finanțe de după războiu au recurs aproape fără excepție la soluția comodă a creierii de noui impozite sau sporirii celor existente. Iar dacă această sursă se dovedea neîndestulătoare, apelul la credite forțate și la expediente urma să completeze deficitul, care, însă, tot rămânea neacoperit, fără să mai punem la socoteală pacostea furnisorilor, a funcționarilor, pensionarilor și altor creditori lăsați ani întregi neachitați, ceeace ne-a legat de picioare ghiuleaua faimoaselor arierate, de care n'am scăpat decât prin operația cesariană a lichidării prin bonuri de impozite și prin emisiune de rente speciale.

Prea puțin s'au preocupat vistiernicii și guvernele de după războiu de necesitatea desvoltării activităților productive din economia țării. In orice caz, sforțările lor s'au afirmat, grație fiscalismului excesiv și abuzului biurocratic, mai de grabă în direcția împovărării și descurajerii activităților economice decât în direcția ușurării și sprijinirii lor, deși o judecată elementară trebuia să-i facă să vadă, că buna stare a economiei particulare condiționa însăși buna stare a economiei publice.

E locul să observăm, deasemeni, cât de puțin interes au atribuit aceeași vistiernici și aceleași guverne necesității de a valorifica la maximum bunurile și întreprinderile producătoare de venituri ale statului, chiar după așa zisa lor comercializare și autonomie, care n'au adus nici pe departe desvoltarea scontată a acestor importante avuții și nici sporul de venituri în raport cu imensa valoare a capitalului închis în ele.

Un exemplu tipic în această privință ni-l oferă exploatarea PARID-ului, care, deși deține un domeniu considerabil — numai bazinul dunărean atinge un milion de hectare — și deși în afară de avuția piscicolă propriu zisă, în patrimoniul exploatării mai intră vaste întinderi de moșii, păduri, fânețe, apoi stuf, papură, ghețării, etc., totuși, totalul veniturilor dela toate aceste avuții abia a depășit, în perioada ultimilor 4 ani, cifra de 100 milioane anual.

In deosebi pentru exploatarea rațională a peștelui, în vederea îmbunătățirii cantitative și calitative a varietăților ce se pot desvolta în mediul nostru maritim și dunărean, nu s'a făcut nimic serios, nimic sistematic, nimic în continuitate.

Chiar investițiunile multe, puține, s'au făcut fără un plan metodic și mai ales fără pregătirea profesională a vânătorilor-pescari, fără nici o grije de înzestrarea lor cu utilajul strict necesar și fără ca Paridul însuși să dispue de o organizare adecuată și de inventarul trebuitor. Nu avem încă un parc de vase și nici uneltele cele mai elementare pentru pescuitul în mare, din care cauză n'am știut să tragem toate excepționalele beneficii, de pe urma exploatării celei mai prețioase și mai căutate specii de pește, aceea a sturionilor: morun, nisetru, cegă și păstrugă.

Ce să mai pomenim de absența lucrărilor de amenajare și ameliorare a terenurilor de reproducție, a lucrărilor de despotmolire a gârlelor și de alimentare cu apă curgătoare a bălților închise sau a lucrărilor de baraje, care să asigure un nivel propice desvoltării peștelui în regiunile expuse secării prea repezi. Atât de puțin grijulivi am fost cu această mare avuție a țării, încât nici n'am prins de veste, la timpul oportun, de dispariția crapului din apele Dunării.

Dar așa nu mai poate merge. In fruntea acestei exploatări trebue întronat spiritul competenței și al bunei gospodării. Să căutăm oamenii pregătiți să pună pe picioare această importantă ramură de bogăție și de câștig a națiunii. Și exemplul bunei rânduieli să fie încetățenit în toate unitățile gospodărești ale Statului. Numai așa vom înceta de a mai fi un stat sărac, sprijinit pe apăsarea fiscală a cetățenilor lui.

CUVÂNTUL SUVERANULUI

Marile interese ale neamului, ca și bucuria pe care am încercat-o, văzând că s'ar putea ca măcar acum să fie înțelese nevoile bine cumpănite, manifestate de opinia publică românească, ne-au făcut să ne impunem rezervă asupra acestor începuturi de guvernare național creștină-țărănească și să așteptăm, cu sinceră bună voință, înfăptuirile raționale menite să dea satisfacție conștiinței naționale redeșteptată după atâtea sforțări depuse de oameni, cari nu au avut nici un interes personal de satisfăcut.

Rezerva noastră a fost mai ales legitimată de experiența tristă ce am avut cu prietenii cari în țara noastră nu primesc să le spui adevărul, ori să-i împiedici să greșească.

Ei nu vor să ție seama, că arta de a guverna este una din îndeletnicirile cele mai grele din câte i-a fost dat omului să îndeplinească. Și cu toate acestea, către această îndeletnicire se îndreaptă cu frenezie, mai ales acum în epoca democrației rău înțeleasă, și chemați și nechemați, doritori să puie în aplicare, pe seama altora, produsul imaginației unor creere a căror substanță cenușie nu legitimează nici o încredere.

Aceștia fac să se vorbească astăzi cu neînchipuită ușurință de **revoluție,** când pentru satisfacerea îndreptățitelor cereri ale românilor este de ajuns o evoluție corect realizată și care n'ar fi produs nici în țară și nici în afară de țară surprinderea și îngrijorarea care au făcut pe mulți să se întrebe ce se petrece la noi și să ne trimeată emisari și informatori de toate nuanțele și de toate credințele.

Niciodată nu s'au văzut la un moment dat la noi, atâția ziariști doritori să vază cu propriii lor ochi revoluția anunțată, pentru ca apoi, să asurzească lumea cu reportajele despre cari — grație fericitei censuri care continuă să ne răsfețe cu înțelepciunea sa — prea puțini dintre noi am putut lua cunoștință.

Și dacă noi nu prea știm ce scriu acești emisari, nu tot astfel se petrece cu opinia publică mondială, care știe ce scriu alții despre noi.

Confiscarea ziarelor străine ne împiedică să răspundem aberațiilor și inexactităților spuse despre **revoluția vorbelor goale.**

Nu este, deci, de mirare că în această situație **însuși** Suveranul Țării a crezut de datoria Sa să dea explicațiile necesare prin interviewurile acordate zilele trecute ziarului englez „Daily Herald" și hebdomadarului francez „Candide".

De sigur că au trebuit să fie motive puternice dacă **Insuși M. S. Regele** a crezut că trebue să dea girul Său ca să înlăture efectele **revoluției verbale,** deslănțuită de neînțelegătorii vremii în care trăim. Nu se putea o confirmare mai strălucită a punctului de vedere cuprins în articolele noastre — atât în chestia invaziei evreești, cât și a nevoiei de a avea raporturi clare cu străinătatea — decât cuvintele Suveranului.

Ele vor putea, dat fiind locul și persoana dela care pornesc și a cărei răspundere este alta decât a făuritorilor de fraze, să înlăture îngrijorarea produsă și să dea țării liniștea de care are atâta nevoie.

Bun lucru este entuziasmul și graba tinereței, dar pentru a realiza ceva bun și trainic, strămoșii noștri romani spuneau „festina lente" (grăbește-te încet).

Și la noi se zice: „graba strică treaba" și dacă amintim aceasta acelor cari ar trebui să se gândească, mai mult și mai des la acest fapt, o facem nu cu gândul de a-i amări, ci de a le folosi. Girul este salvator în anumite momente, dar nimeni nu se poate întemeia numai pe baza unui gir, oricât de prețios ar fi el. Cumințenia este sprijinul cel mai puternic, pentru oricine.

STELIAN POPESCU

SERBAREA UNIREI

I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea și membrii guvernului primind defilarea companiei de onoare în curtea Patriarhiei
— Darea de seamă în corpul ziarului. —

Reînarmarea maghiară

—oxo—

Declarațiile d-lui Kanya, ministrul de externe al Ungariei, înaintea comisiunii afacerilor străine a Camerei, cu privire la rezultatele conferinței tripartite de la Budapesta, confirmă dorința Ungariei, susținută de Italia și Austria, de a realiza cât mai grabnic egalitatea de drepturi în materie de înarmări.

In fapt, reînarmarea Ungariei a devenit de multă vreme o realitate.

Principiul paritătii a fost de asemenea recunoscut în favoarea statelor învinse, cărora tratatele de pace le-au impus o limitare a armamentelor, în scopul de a garanta siguranța țărilor vecine. Dar această recunoaștere principială făcută de consiliul Societății Națiunilor, la Geneva, la 11 Decembrie 1932, era condiționată de acordarea unor chezășii îndestulătoare de securitate în favoarea statelor amenințate și trebuia să facă obiectul unui acord general. Numai cu acest preț țările beneficiare ale tratatelor ar fi consimțit la revizuirea clauzelor militare ale acestora.

Această teză a foștilor aliați a fost infirmată de evenimentele internaționale în cursul ultimilor patru ani: în Septembrie 1933, Anglia, Franța ,Italia și statele Micii Înțelegeri își dedeau consimțământul ca Austria să depășească efectivele militare, prevăzute de tratatul de la Saint-Germain spre a-și putea apăra independența primejduită de național-socialismul german. In Martie 1935 Germania denunță unilateral clauzele militare de la Versailles, proclamând astfel libertatea ei deplină de a se înarma. Consiliul Ligii Națiunilor, convocat în acest scop, emitea un vot de blam contra Germaniei în Aprilie 1935, iar în aceeași lună se constituia, la conferința de la Stresa, un front comun al Marei Britanii, Franței și Italiei, în scopul de a organiza rezistența față de înarmările germane. In hotărîrile adoptate la Stresa un alineat special era consacrat egalității de drepturi a Ungariei în materie de reînarmare. El recunoștea principiul paritătii pentru această țară, dar realizarea ei era subordonată acordării de către Ungaria a condițiunilor generale de siguranță necesare statelor Micii Înțelegeri care, împreună cu Ungaria, erau îndrumate de marile puteri participante la conferința dela Stresa să înceapă negocieri în vederea unui acord.

Guvernul din Budapesta a primit teza conferinței de la Stresa și câtăva vreme primul ministru și ministrul de externe maghiari au dat în repetate rânduri asigurări publice că nu înțeleg să modifice în mod unilateral statutul militar al Ungariei, stabilit de tratate. Când însă, după insuccesul Ligii Națiunilor în chestia Etiopiei, s'a accentuat declinul instituției de la Geneva, guvernul ungar și-a modificat punctul de vedere, susținând că dreptul de a se înarma al Ungariei este un atribut al suveranității naționale și că, prin urmare, nu poate fi obiect de negocieri cu statele Micii Înțelegeri.

Guvernul maghiar n'a dat deci nici o urmare suggestiei împăciuitoare făcută de conferința de la Stresa. Mai mult decât atât, la conferința statelor semnatare ale protocoalelor romane, ținută la Viena în Noembrie 1936, ca și la recenta conferință de la Budapesta, cei trei participanți au recunoscut necesitatea deplinei paritâți de drepturi a Ungariei. Până la denunțarea clauzelor militare ale tratatului dela Trianon, prin proclamarea „de jure" a paritâții de drepturi nu mai e deci decât un pas și conferința de la Budapesta proclamă că acest pas trebuie să fie grabnic.

O asemenea poziție a problemei nu este admisibilă pentru statele micii Înțelegeri. Acestea nu doresc decât pacea și sunt gata să coopereze la organizarea ei.

Dar a se înarma pe de o parte și a continua pe de altă parte să facă din revizuirea frontierelor baza politicei ei externe, nu este din partea Ungariei o atitudine care să împingă statele Micii Înțelegeri la negocieri, care presupun în primul rând bunăvoință și încredere reciprocă.

De aceea, dacă oamenii politici maghiari au într'adevăr intenția serioasă și dorința sinceră să stabilească în fine legături durabile de bună vecinătate cu statele Micii Înțelegeri trebue să rămână, dacă nu la litera, cel puțin în spiritul rezoluției de la Stresa. In acest scop, ei trebue să evite a face din eventuale negocieri cu noi, un instrument de diviziune al Micii Înțelegeri. Nu trebue să uite în adevăr că dacă în alte probleme internaționale, țările Micii Înțelegeri pot avea interese sau soluții deosebite, față de Ungaria solidaritatea lor rămâne desăvârșită. In al doilea rând, oamenii de Stat răspunzători de politica externă maghiară trebue să-și dea seama că manifestarea unei voințe neîndoelnice de neagresiune este cea dintâi condiție a unei înțelegeri. In fine, ei trebue să renunțe de a face din chestiunea minorităților — problemă strict internă pentru noi — condițiunea unui acord.

O soluție satisfăcătoare a acestei chestiuni va interveni de la sine în ziua când relațiile Ungariei cu vecinii săi vor fi îmbunătățite. Ea trebue să fie un efect, nu o condiție a unei înțelegeri.

A trata într'un alt spirit problema egalității de drepturi ar însemna că Ungaria nu ține să grăbească, ci să amâne sau să înlăture eventualitatea unui acord.

Francul elvețian nu va fi devalorizat

Berna, 24 (Rador). — Ziarul socialist „La Sentinelle" a publicat știrea că miniștrii cantonali de finanțe ar fi în majorita' de acord cu consiliul federal pentru a se proceda la o nouă devalorizare a francului elvețian.

Departamentul federal al finanțelor a depus o plângere împotriva autorului acestei informații și chestiunea a fost supusă procurorului general federal.

Se subliniază că această știre face parte dintr'o campanie mincinoasă a presei „rosii" și că ea nu are nici un temei.

—xox—

Familiei de Habsburg i-au fost restituite bunurile

Viena, 24 (Rador). — *In conformitate cu legea din 10 Ianuarie 1937 au fost redate familiei de Habsburg toate bunurile ei ce fuseseră expropriate în favoarea dăunaților de războiu.*

Administrația familiei de Habsburg, care nu are de gând să lichideze nici una din proprietățile retrocedate, a păstrat în serviciu pe toți funcționarii ce fuseseră numiți după războiu pe aceste proprietăți.

Condamnați pentru contrabandă de devize

Hamburg, 24 (Radio-Central). — *Tribunalul corecțional a dat azi sentința într'un mare proces de contrabandă cu devize, în care erau implicați numai evrei.*

Comerciantul Moritz Kayser în vârstă de 57 ani, care a fugit din Germania în luna Octombrie 1936 a fost condamnat la zece ani închisoare și 300 mii mărci amendă; doctorul Oppenheimer la cinci ani închisoare și 100 mii mărci amendă; Heinz Umsatz și Sigismund Iacobi, ambii fugiți din Germania, la câte doi ani închisoare și la câte 100 mii mărci amendă. Doi bancheri au fost condamnați unul la doi ani închisoare și 100 mii mărci și altul la doi ani închisoare și 50 mii mărci amendă.

A inceput din nou furtuna pe Marea Neagră

Mai multe vase in primejdie

Constanța, 24 Ianuarie

De azi dimineață, Marea Neagră, care a fost câteva zile liniștită, a început din nou să fie bântuită de furtună. Vântul bate puternic dela V.—N. V. și are forța 5—6.

Presiunea atmosferică este în scădere, barometrul înregistrând 776 mm.

Valurile sunt foarte mari. Pescarii nu se încumetă să iasă în larg.

Din câte suntem informați, furtuna bântuie mai cu putere pe coasta turcească a Anatoliei și la eșirea din Bosfor. Navigația este îngreuiată.

Vapoarele „Arhon" și „Kitera", ambele sub pavilion grec; „Apolonia", olandez și „Hane" englez, sosite azi în portul nostru, au avut întârzieri de 3—4 ore.

La ora când telefonez, furtuna este în creștere.

URAGAN PE MARILE EGEE, MARMARA ȘI MEDITERANA

In mările Egee, Marmara și Mediterană, furtuna continuă cu aceeași tărie.

Din înștiințările telegrafice recepționate de posturile de radio coastei românești se știe că mai multe vase se găsesc în primejdie.

Printre radiogramele primite este și aceea dela cargobotul românesc „Ardealul", care anunță că se găsește în drum dela Port Said la Istanbul. Din cauza furtunii, viteza vasului a fost micșorată.

In timpul voiajului vasului „Ardeal", uraganul a atins maximum de intensitate, pe când vaporul naviga în dreptul insulei Rhodos.

Printr'o nouă radiogramă, primită de posturile românești, se anunță că „Ardeal" a intrat în Marmara, întâmpinând și aci aceeași furtună.

Cargobotul „Sans Vicenzo", sub pavilion italian, plecat dela Genova cu mărfuri pentru Massua, s'a retras din cauza furtunii la Port Said, întrerupându-și călătoria.

Mărfurile de pe vaporul „Sans Vicenzo" au suferit grave avarii.

Deasemeni, a lansat mesagii disperate cargobotul grecesc „Attiki".

Perturbații magnetice solare

New-York, 24 (Rador). — Perturbațiuni magnetice solare împiedică de mai multe zile transmiterea de unde scurte în apă. Din această cauză radiocomunicațiile între Statele Unite și Europa se fac numai cu ajutorul undelor lungi, mai puțin influențate de aceste perturbațiuni.

Grav accident de avion în Cehoslovacia

Praga, 24 (Radio-Central). — In apropiere de Pribyzlav s'a întâmplat plat un grav accident de avion.

Azi, la ora 2 d. a., un avion militar ceh, cu trei motoare a trebuit, din cauza ceții, să ateriseze forțat. La aterisare s'a produs o explozie, care a aruncat părți din avion la o depărtare de 500 metri. Restul avionului a luat foc.

De sub sfărâmături au fost scoase patru cadavre, carbonizate.

Identitatea victimelor nu a putut fi stabilită. După chipiurile găsite, victimele sunt: un colonel, doi locotenenți și un plutonier.

RECEPȚIA DELA PALATUL REGAL

M. S. Regele Carol II, dând mâna cu membrii Ordinului Ferdinand I.

EXPLOZIE INTR'UN LABORATOR MILITAR

Inspectorul infanteriei finlandeze a fost omorât. — Trei ofițeri răniți

Helsinki, 24 (Rador). — *Pe când mai mulți ofițeri superiori făceau experiențe cu un aruncător de grenade în laboratorul tehnic militar din insula Karraka, lângă Helsinki, aruncătorul a făcut explozie.*

Generalul Heikin Heimo, inspectorul infanteriei finlandeze a fost omorît iar colonelul Svanstroem, inspectorul artileriei, a fost ușor rănit.

Alți doi ofițeri superiori și un inginer au fost grav răniți.

—xox—

Invalizii au depus Luni jurământul de credință către M. S. Regele
— Darea de seamă în corpul ziarului —